

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๕๐๘/ว ๑๒๐

ถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา ได้แจ้งสถานการณ์โรคติดต่อสำคัญที่พบบ่อยในช่วงการเปิดเทอม ได้แก่ โรคมือ เท้า ปาก โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคไข้เลือดออก ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานสถานการณ์โรคจากข้อมูลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พบผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำนวน ๑๑,๓๔๑ ราย ใน ๗๗ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๕ ต่อประชากรแสนคน พบมากที่สุดในเด็กเล็ก ช่วงอายุ ๑ - ๓ ปี ในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ส่วนโรคไข้หวัดใหญ่พบผู้ป่วย จำนวน ๓๓,๙๓๙ ราย ในทุกจังหวัด คิดเป็นอัตราป่วยร้อยละ ๕๓.๔๓ ต่อประชากรแสนคน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ปี นี้ จะมีแนวโน้มการระบาดใหญ่ โดยพบผู้เสียชีวิตแล้ว ๔๙ ราย ซึ่งถือว่าสูงมาก เมื่อเทียบกับในรอบ ๓ ปี ที่ผ่านมา และโรคติดต่อที่สำคัญ คือ โรคไข้เลือดออก จากรายงานตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พบผู้ป่วย จำนวน ๒,๔๔๔ ราย จาก ๗๕ จังหวัด คิดเป็นอัตราผู้ป่วยร้อยละ ๓.๘๕ ต่อประชากรแสนคน ยังไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันควบคุมโรคก่อนฤดูกาลระบาด และป้องกันการระบาดเป็นวงกว้างในช่วงเปิดเทอมที่จะมาถึงนี้ กระทรวงสาธารณสุข ได้ขอความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมและเร่งรัดการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันควบคุมโรคอย่างเข้มข้น ในสถานศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะ ซึ่งมักเป็นแหล่งแพร่กระจายของโรค รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงใคร่ขอความร่วมมือท่านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลการป้องกันการระบาดของโรคติดต่อที่สำคัญ ในสถานศึกษาช่วงเปิดเทอม โดยเฉพาะในสถานศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะ ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาและบุคลากรในสังกัดทราบอย่างทั่วถึง อันเป็นการดูแลป้องกันใส่ใจคุณภาพชีวิตของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและบุคลากรในสังกัดต่อไป

เรียน อธิการบดี

- ส่งขอความร่วมมือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โฆษณาป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ ในเขตพื้นที่ช่วงเปิดเทอม
- เน้นตามอบ ทุกคณะ/มอ
- ส่งไปสัดต่อเขต

[Handwritten signature]

23 มิ.ย. 2557

23 มิ.ย. 2557

[Handwritten signature]

23 มิ.ย. ๕๗

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

กลุ่มกิจการพิเศษ

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๔๒๐

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๔๖๐, ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๓๒

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

มาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อสำคัญช่วงเปิดเทอม

จากการเฝ้าระวังโรคของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคพบว่า มีโรคระบาดที่สำคัญช่วงเปิดเทอม ได้แก่ โรคมือ เท้า ปาก โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคไข้เลือดออก แพร่ระบาดมากโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กวัยเรียน ซึ่งจากการวิเคราะห์สถานการณ์โรค พบว่า ปีนี้มีแนวโน้มจะเกิดการระบาดครั้งใหญ่ กระทรวงสาธารณสุขจึง ขอความร่วมมือเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันก่อนถึงฤดูกาลระบาดช่วงเปิดเทอมดังนี้

โรคมือ เท้า ปาก เป็นโรคที่พบเฉพาะในคน และติดต่อจากคนสู่คน สาเหตุเกิดจากการติดเชื้อไวรัสเอนเทอโร (Enterovirus) หลายชนิด อาจมีอาการรุนแรงถึงเสียชีวิตได้ โรคนี้ยังไม่มียาป้องกัน แต่ป้องกันได้โดยการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี เช่น การล้างมือด้วยน้ำและสบู่ เป็นประจำหลังการขับถ่ายหรือเปลี่ยนผ้าอ้อมเด็ก และก่อนการรับประทานอาหารหรือป้อนอาหารเด็ก รวมถึงการไม่คลุกคลีใกล้ชิด ใช้ภาชนะอาหาร หรือของใช้ร่วมกับผู้ป่วย ร่วมกับการรักษาความสะอาดทั่วไป การจัดการสิ่งแวดล้อม ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องครัวให้ถูกสุขลักษณะ

มาตรการป้องกันควบคุมโรคในสถานศึกษา

๑. ให้ครูทำการคัดกรองเด็กทุกเช้า ดังนี้

๑.๑ หากพบแผลในปาก (เด็กมักจะบ่นว่าเจ็บปาก กินไม่ได้) ควรขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เด็กหยุดเรียน ๑ สัปดาห์ เนื่องจากผู้ป่วยบางรายอาจมีเพียงอาการแผลในปากเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีผื่นตามมือ หรือเท้าก็ได้และสามารถแพร่เชื้อไปสู่เด็กคนอื่นๆและในสิ่งแวดล้อมได้

๑.๒ ควรประสานกับผู้ปกครองตั้งแต่เริ่มทราบข่าวว่ามีการระบาดในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียง ให้ผู้ปกครองช่วยทำการเฝ้าระวังการป่วยในเด็ก และแจ้งโรงเรียนเมื่อเด็กมีอาการแผลในปาก โดยเฉพาะในรายที่มีไข้สูงต้องรีบนำไปพบแพทย์ (โดยอาจจะยังไม่มีแผลในปาก) เนื่องจากเด็กกลุ่มที่จะมีอาการรุนแรงมักมีอาการไข้สูงร่วมด้วย โดยที่เด็กอาจจะไม่มีหรือไม่มีแผลในปากก็ได้

๒. หากมีเด็กป่วยจำนวนมากในโรงเรียน หรือสถานรับเลี้ยงเด็ก ต้องเน้นการสกัดกั้นการแพร่กระจายของเชื้อ ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้จัดการสถานรับเลี้ยง ควรดำเนินการตามมาตรการป้องกันควบคุมโรคมือ เท้า ปาก อย่างเคร่งครัด (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ)

โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดใหญ่ เป็นการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ สาเหตุเกิดจากเชื้อ Influenza virus ผู้ป่วยจะมีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดตามตัวปวดกล้ามเนื้อมาก จะพบมากทุกอายุโดยเฉพาะในเด็กจะพบมากเป็นพิเศษ แต่อัตราการเสียชีวิตมักจะพบมากในผู้ที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปีหรือผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคปอด โรคตับ โรคไต เป็นต้น การฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่เป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุด สามารถลดอัตราการติดเชื้อ ลดอัตราการนอนโรงพยาบาล ลดโรคแทรกซ้อน ลดการหยุดงานหรือหยุดเรียน

สถานศึกษาเป็นแหล่งชุมชนกลุ่มหนึ่งที่มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากเป็นแหล่งของการแพร่กระจายเชื้อโรคไข้หวัดใหญ่ ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขขอให้คำแนะนำมาตรการป้องกันควบคุมโรคของโรคไข้หวัดใหญ่ในสถานศึกษา ดังนี้

๑. ควรจัดให้มีระบบการคัดกรองเด็กป่วย วิธีการที่ใช้ในการคัดกรองเด็กขึ้นอยู่กับเด็กแต่ละวัย ลักษณะของโรงเรียน และการจัดกิจกรรมในช่วงเช้าของโรงเรียน โดยการคัดกรองจะพิจารณาทั้งอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก หากพบว่ามีอาการเข้าได้กับไข้หวัดใหญ่ เช่น มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ ให้โรงเรียนทำการคัดแยกเด็ก ใส่หน้ากากอนามัยให้กับเด็ก ให้นักเรียนที่ป่วยพักในสถานที่จัดเตรียมไว้ และติดต่อให้ผู้ปกครองมารับกลับไปพักที่บ้าน อนึ่ง โรงเรียนควรให้คำแนะนำในการดูแลผู้ป่วยที่บ้านกับเด็กนักเรียน และผู้ปกครองด้วย

๒. หากพบว่า

๒. หากพบว่ามีนักเรียน หรือนิสิต นักศึกษาป่วย ควรพิจารณาปิด/เปิดสถานศึกษา เพื่อการชะลอการระบาดของโรคและการแพร่กระจายเชื้อ โดยใช้ดุลยพินิจร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งเครือข่ายผู้ปกครอง ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่มีอาการป่วย คล้ายไข้หวัดใหญ่ เช่น มีไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ปวดเมื่อยตามร่างกาย เป็นต้น หยุดเรียนและพักฟื้นที่บ้านหรือหอพัก (หากเป็นไปได้ ควรให้ผู้ป่วยนอนแยกห้อง)

๓. ดำเนินมาตรการ เพื่อการป้องกันควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในสถานศึกษา (รายละเอียดตามเอกสารแนบ) ซึ่งจะเน้นเรื่องพฤติกรรมอนามัยเช่น การล้างมือ การใช้หน้ากากอนามัย ไอจามให้ปิดปาก การทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ต้องสัมผัส ส่งเสริมการออกกำลังกายอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ไม่ใช่แก้วน้ำ ช้อนรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น การใช้ช้อนกลาง การจัดสิ่งแวดล้อมให้อากาศถ่ายเทได้ดี การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น

โรคไข้เลือดออก โรคไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อ ที่เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) โดยมียุงลายบ้าน (*Aedes aegypti*) เป็นพาหะนำโรค สถานศึกษาเป็นแหล่งชุมชน ที่มีความเสี่ยงสูง และเป็นแหล่งแพร่กระจายเชื้อโรคได้อย่างดี หากเป็นสถานที่ที่ชุกชุมไปด้วยยุงลาย อาการของ ไข้เลือดออก มีได้หลายอย่าง ในเด็กอาจจะ มีเพียงอาการไข้และผื่น ในผู้ใหญ่ที่เป็น ไข้เลือดออก อาจจะมีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดตามตัว ปวดกระบอกตา ปวดกล้ามเนื้อ หากไม่คิดว่าเป็น โรคไข้เลือดออก อาจจะทำให้การรักษาช้า ผู้ป่วยอาจจะเสียชีวิต โรคนี้เป็นได้ในคนทุกกลุ่มอายุแต่พบบ่อยในเด็กต่ำกว่า ๑๕ ปี

การป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในสถานศึกษา เน้นการจัดการใน ๓ ส่วน

๑. การจัดการสิ่งแวดล้อม กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในวัสดุขังน้ำต่างๆ เช่น กระจ่าง วัสดุทางการเกษตร จานรองกระจ่างต้นไม้ ขวด โฟม ซึ่งควรดำเนินการต่อเนื่องทุกสัปดาห์ ซึ่งจะลดความชุกชุมของยุงลายได้

๒. การป้องกันบุคลากร ครู /นักเรียนไม่ให้ถูกยุงกัด ปรับสิ่งแวดล้อม ห้องให้โปร่งโล่ง อากาศถ่ายเทดี เพื่อลดการเข้าเกาะพักของยุงลาย การทาตะไคร้หอมไล่ยุง การติดมุ้งลวดในอาคารเรียน เป็นต้น

๓. การคัดกรองเด็กนักเรียนที่สงสัยว่าป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก หากพบเด็กมีอาการไข้ต่อเนื่อง ๒ - ๓ วัน ไม่มีน้ำมูก ไม่มีอาการไอจาม ให้แจ้งผู้ปกครองให้เข้ารับบริการตรวจที่สถานบริการทางสาธารณสุข

๔. หากพบว่ามีเด็กนักเรียนเป็นโรคไข้เลือดออก ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการพ่นสารเคมีควบคุมยุงในเขตโรงเรียนและรัศมี ๑๐๐ เมตรรอบโรงเรียน และแจ้งผู้ปกครองให้เฝ้าระวังบุตรหลานของตนเองอาจป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกได้

////////////////////////////////////